

عطر گل‌های محمدی را همراه خود آورد، از مادرم خواستم که مرا بلند کند تا روی پرچمی که دور تابوت پدر پیچیده شده بود، پتویسم من هم مادر را دوست دارم، آری پدرم زیباتر از همیشه در آغوش مادرش آرمید. من همراه خیالاتم بزرگ‌تر از همیشه شدم، بزرگ‌تر از آن چیزی که فکر می‌کردم. تصویر آن روز همیشه در ذهنم حک بود. وطن، مادر دومم بود، ولی حالا که پشت سیز دانشگاه نشسته‌ام، احساس می‌کنم که منطق در وجود بچه‌های وطن خشکیده است. دلم برای پدرم تنگ‌تر می‌شود. شاید فقط در دفتر ذهن من معنای دیگر مادر، وطن است، ولی نه، برای همه معنای دوم مادر وطن است. شاید آن‌ها که تفنج لغاتِ واژه‌های سیاسی را بر دوششان حمل می‌کنند، نمی‌دانند که پدرم آسمان را بر دوشش حمل می‌کرد و شاید اندوخته‌های هشت سال پرواز را زیر انبارهای «احزاب» دفن کرده‌اند. نمی‌دانم چه اتفاقی افتاده است که دیگر به وطن نمی‌اندیشند و چرا تربیون‌ها مسوم شده‌اند و از خاک وطن، لاله نمی‌جوشند. آن روز که پدرم می‌رفت، کاش مرا هم با خود می‌برد، او هرگز فکر نمی‌کرد که استادم، به شهادت ایراد بگیرد و اجرای احکام الهی «تهجر» خوانده شود.

امروز که دوباره به گلزار شهدا می‌روم، معادله‌ی دو مجھولی ذهنم را حل می‌کنم. پدرم، من وطن را دوست دارم. آغوش مادر را دوست دارم. من فرزندخوانده نیستم.

آغوش مادر

آن روز که هوا از همیشه صاف‌تر بود و برج‌های پاییزی حیاط مدرسه را گرفته بود، دلم من نیز برای هیاهوی بچه‌های مدرسه تنگ شده بود. بهترین و زیباترین کلمه‌ای که یادگرفتم بنویسم، مادر بود. مادر دنیای زیبایی‌های من بود. من مادر را خیلی دوست داشتم و وقتی یادگرفتم مادر را بنویسم، دلم می‌خواست پرواز کنم. خانم معلم از ما خواست که معناهای دیگر مادر را پیدا کنیم. آن روز، زودتر از همیشه خودم را به خانه رساندم. باغچه‌ی حیاط پر بود از بوته‌های یاس. آن حیاط بزرگ را پشت سر گذاشت، خودم را به مادرم رساندم و دفتر مشق را نشانش دادم. او مرا در آغوش گرفت، خودم را از آغوش مادر جدا کرد و گفت: ماما، مادر معنای دیگری دارد؟ مادر نگاهی به من کرد، چشم‌هایش شفاف‌تر از همیشه بود، مکثی کرد و گفت: مادر یعنی وطن سرزمین سیز من و تو و بایا! هیچ وقت فکر نمی‌کردم، مادر معنای دیگری هم داشته باشد. آسمان آبی آبی بود. کنار حوض آب نشستم، دست‌های کوچکم را داخل آب بردم و خنکای آب را با تمام وجودم احساس کردم. آن موقع بود که فهمیدم چرا پدرم به جبهه رفت، چون وطن یعنی مادر. او همان طور که مادرش را دوست داشت، وطنش را دوست داشت. آن روز که پدرم برگشت و

فقط سه دقيقه

وقت رو زیاد نمی‌گیرم. من بر هم نمی‌خوام برم، فقط دو کلمه حرف حساب توی گلوبم گیر کرده و دو گوش شنوای خواهد.

چند وقت پیش یه آماری دیدم که سرم مثل سویاپ زودبز سوت کشید. چه آماری؟! میانگین آمار مطالعه در ایران. هر ایرانی در طی شبانه روز فقط سه دقیقه مطالعه می‌کند! در حالی که در کشورهای مجاور یعنی شوروی سابق، این میانگین به سه ساعت می‌رسد! شبانه روز در کشور ژاپن به هفت ساعت می‌رسد! حالا کجا شو دیدی؟

می‌دونی شلوغ‌ترین مکان عمومی در کشورهای غربی کجاست؟ پارک؟ سینما؟ کنار دریا؟ نه! جایی که شاید فکرش رو هم نکنی - کتابخونه! بله، کتابخونه‌ها پر رفت و آمدترین مکان عمومی در کشورهای غربی‌اند. همون‌هایی که ابتدا و بی‌فرهنگی رو به نام تمدن به کشورهای جهان سومی پاس می‌دن، خودشون به علم و تکنولوژی چهارچنگولی چسبیدند و هر روز هم دارند پیشرفت می‌کنند. اون وقت جوون شرقی به سیگار و سی‌دهی‌ای مایکل جکسون می‌نازه و خبر نداره چه کلاه گشادی سرشن رفته!

البته، ناگفته نمونه که در این شلم شوریای فرهنگی، عده‌ی قلیلی هم فریاد و اکتابا و اعلاما سر می‌دن. ولی به نظر من این حرف‌کاری از پیش نمی‌بره! برای حل این معضل بزرگ هر کس باید از خودش شروع کند.

دست رو بذار رو زانوت و بگو یا علی (علی)، از همون کتاب کوچک و غبار گرفته‌ی کتابخونه شروع کن. مگه نه این که ما ایرانی از ساقه‌ی کهن و دیرین فرهنگ و تمدن و علم برخورداریم، مولا امام جعفر صادق (علی) جمله‌ی قشنگی فرموده‌اند که دیگه حرفی برای گفتن باقی نمی‌ذاره: «شما شیعیان مایه‌ی آبروی ما باشید، نه مایه‌ی ننگ و عار ما!»